

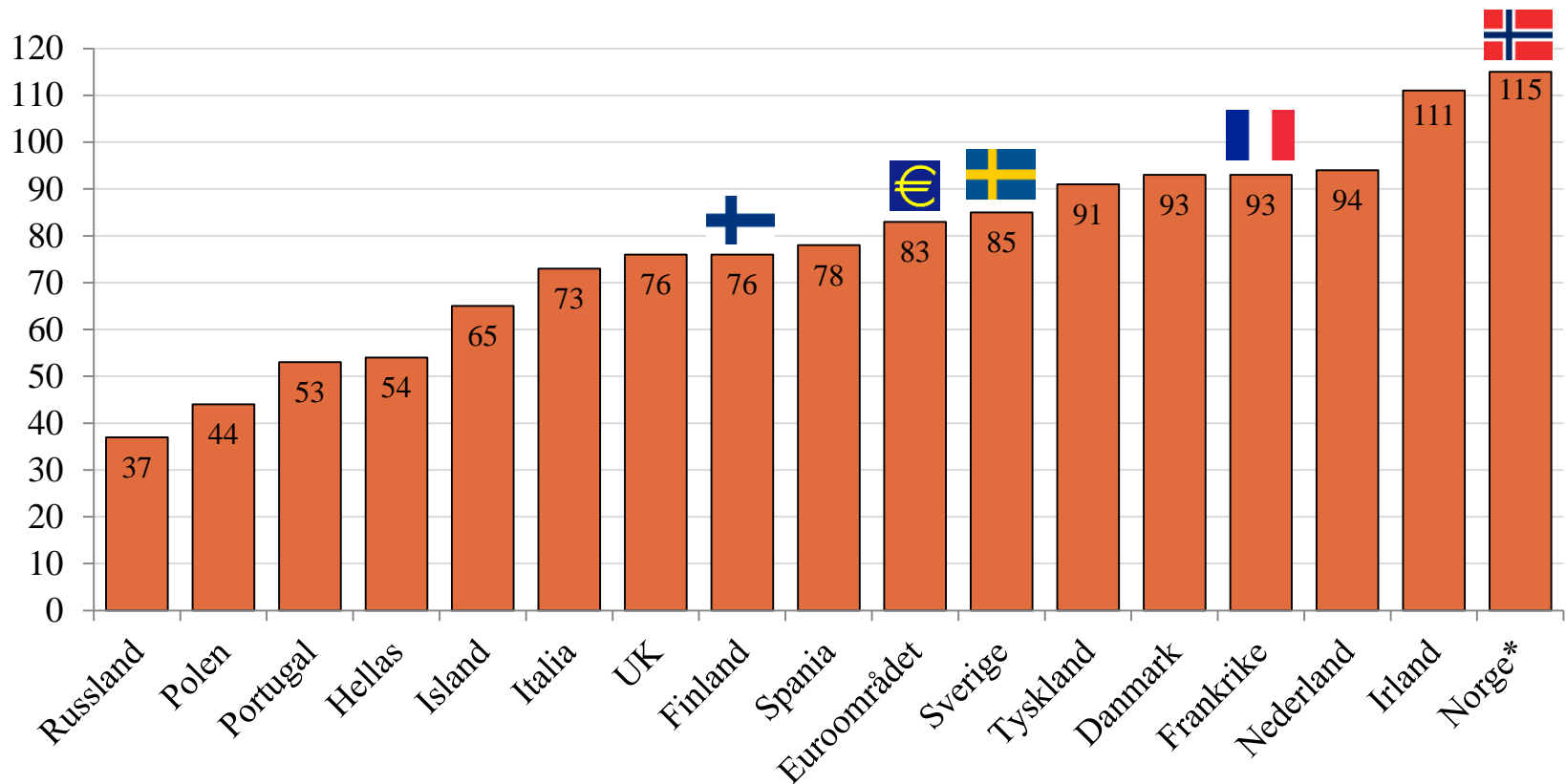
MOMENTER OM PRODUKTIVT SAMFUNN OG NÆRINGSLIV

Stein Reegård, LO
Seminar Produktivitetskommissjonen
19. mai 2014

Det kunne vært verre

BNP per timeverk 2012, oljekorrigert og kjøpekraftskorrigert, USA=100

Kilde: OECD, LO for oljekorrigeringen
Norge*: eks. oljerente

NORWEGIAN PUZZLE?

(OECD 2008)

Datagrunnlaget viktig

Sats på Nasjonalregnskapet og SSB

Gjør det tilgjengelig

Huskelapp nr. 1 til kommisjonen:

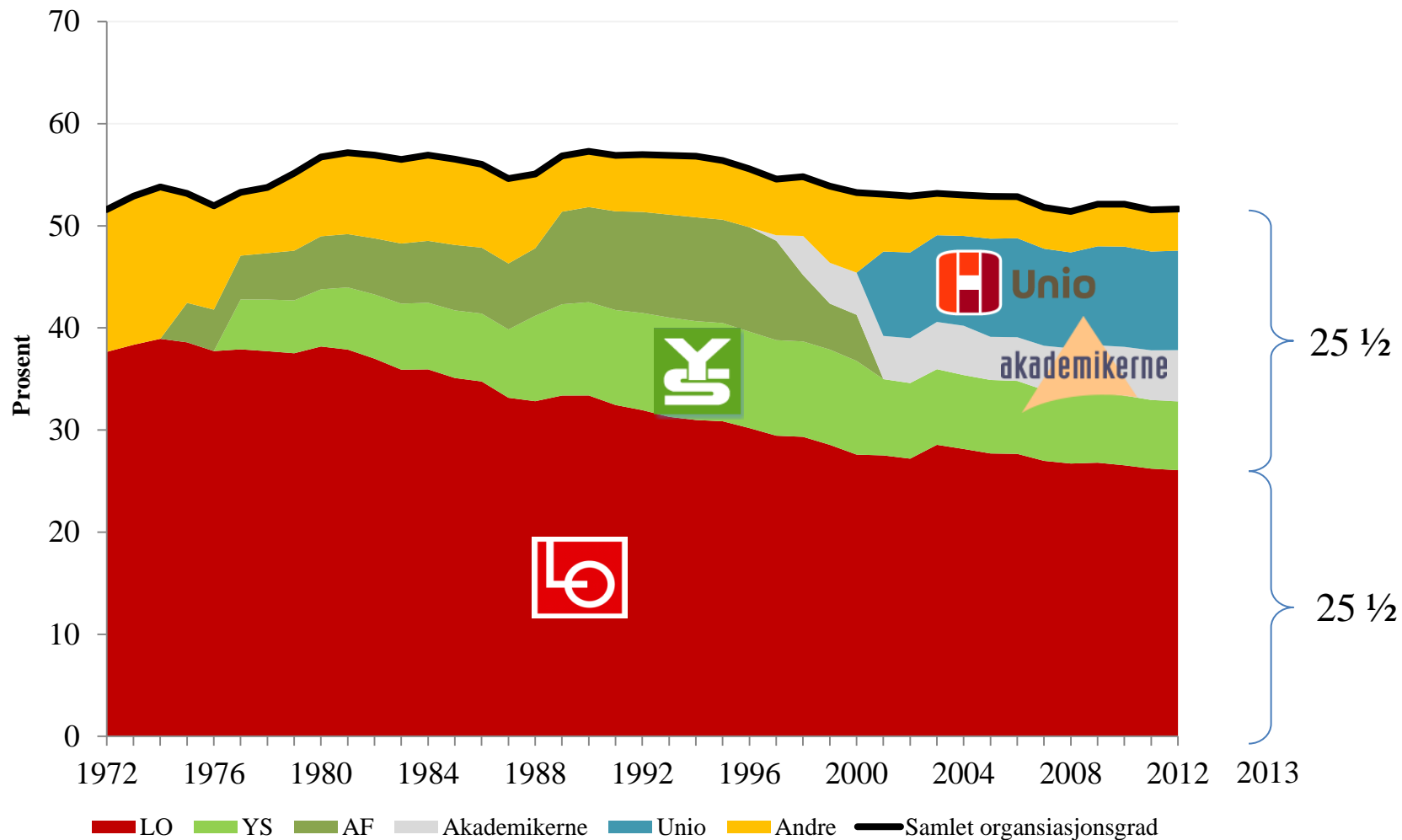
HOLDEN III

«.....høy grad av koordinering i lønnsdannelsen har bidratt til en god utvikling i Norge, med høy verdiskaping, lav arbeidsledighet, jevn inntektsfordeling og gjennomgående høy reallønnsvekst»

Hilsen alle hovedorganisasjonene, forskere, ekspertisen bl.a. til
Erna og Siv

1. LO «eneste» i verden som forhandler lønn, men fallende andel
2. 50/50 offentlig privat
3. Alle næringer

ET VIKTIG, MEN BRA VALG:

«Arbeidsproduktivitet»

Produkt (verdiskaping) per time

Det krever mye arbeid med

«Arbeid»;

Bl.a :

Det går begge veier:

Høy produktivitet grunnlag for høy lønn
- Høy lønn fordrer høy produktivitet

«Human kapital» = kompetanse er:

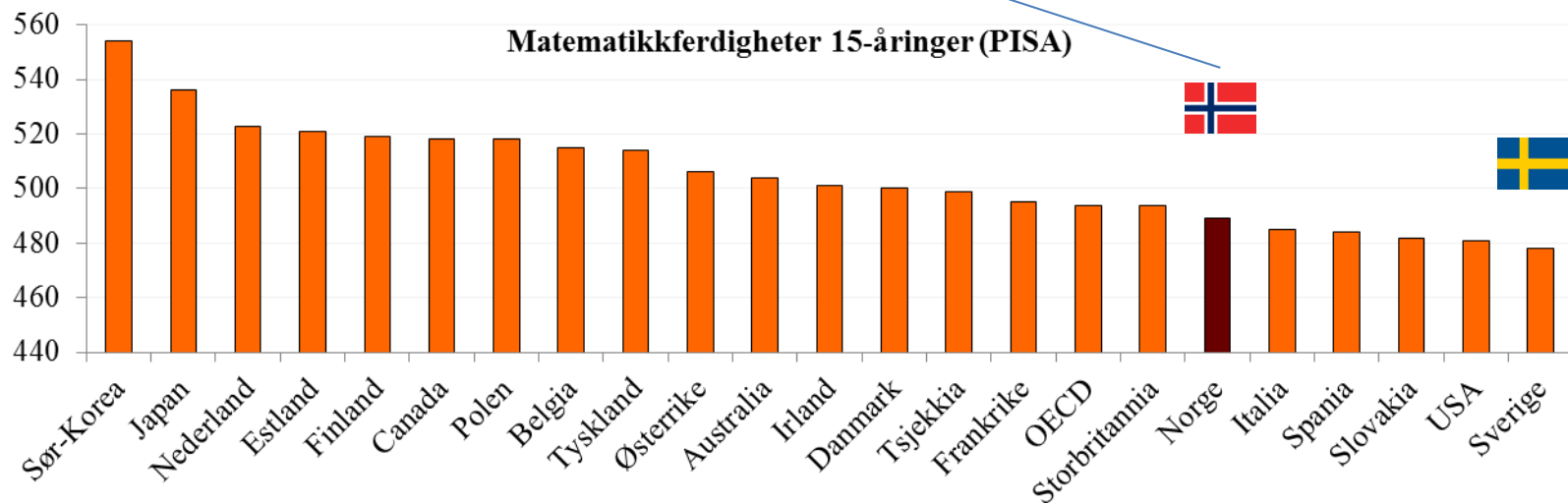
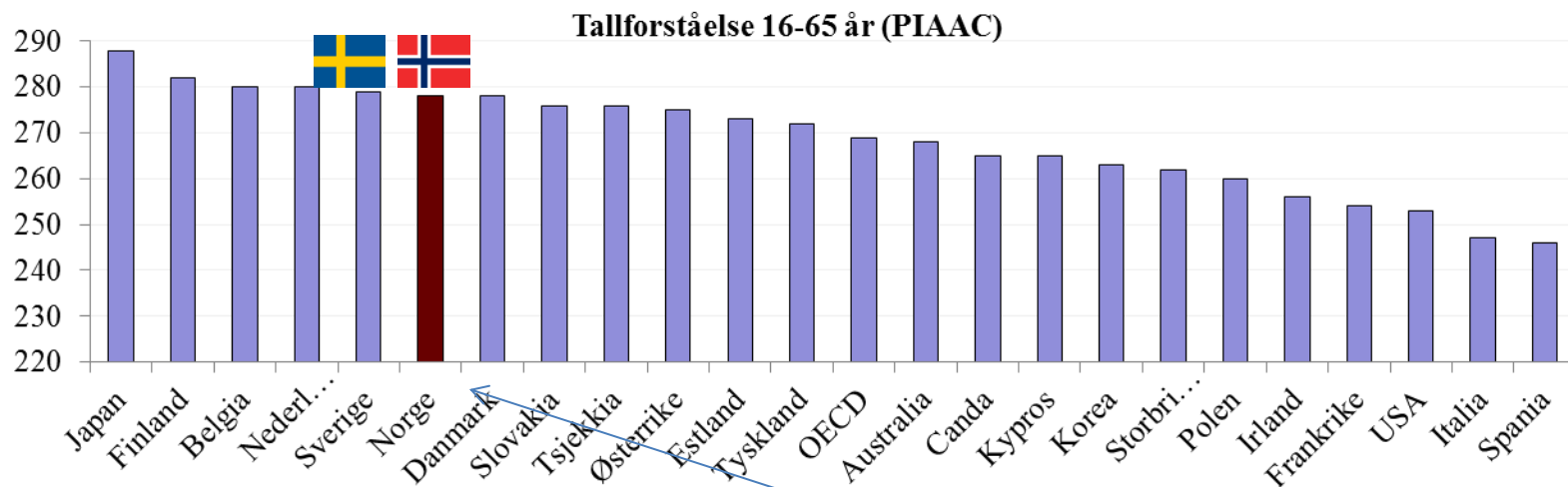
Real og formal

Ikke bare det økonomer kan telle

(utdanningsår, forskerutgifter og jobbskifte)

Hvor lærer vi mest?

Produktive evner viktigere enn PISA?

Dejlig at være norsk i Danmark:

*”Produktivitetskommissionen anbefaler, at offentlige myndigheder skaber konkurrence om alle offentlige opgaver, **der egner sig til konkurrenceudsættelse**”* (side 10, Analyserapport 6)

Privat service:

- størst
- vokser mest
- størst produktivetsproblem
- mest berørt av innvandring

Likevel: Økonomer skriver mer om offentlig service

Enda mer relevant fra HOLDEN III ?

«Det er nødvendig med ordninger for å motvirke sosial dumping og lavlønnskonkurransen i lang tid framover»

Hilsen bl.a. NHO, Virke, Akademikerne og ekspertisen bl.a. til Erna og Siv

«Marked/konkurransen der det er egnet»

Blir denne vurdering gjort?
av konkurranse- og andre myndigheter?
av kommisjoner?

Bl.a med tanke på:

- transaksjonskostnader (anbud-fakturering-rapportering...)
- omstillingskostnader
- cherrypicking (skole, omsorg, helse...)

Fordeling: redusert pris kan være omfordeling og ikke effektivisering

Ikke noe spesifikt forslag?

Jo, men bare to denne gang

1. Ingen politikere har «bestemt» at finansnæringen skal subsidieres (underbeskattes)

Iflg RNB 2014 hevder bransjen (arbeidsgiver og forbund (YS):

«Begge forbund mener at den gode lønnsomheten i næringen gjør det naturlig at lønnsveksten overstiger rammen fra frontfaget»

2. Oppstykket tjenestepensjon hemmer omstilling:

I privat sektor i Norge bytter man pensjonsordning ved jobbskifte (mye mer enn i Norden ellers)

Stivt, dyrt og dårlig

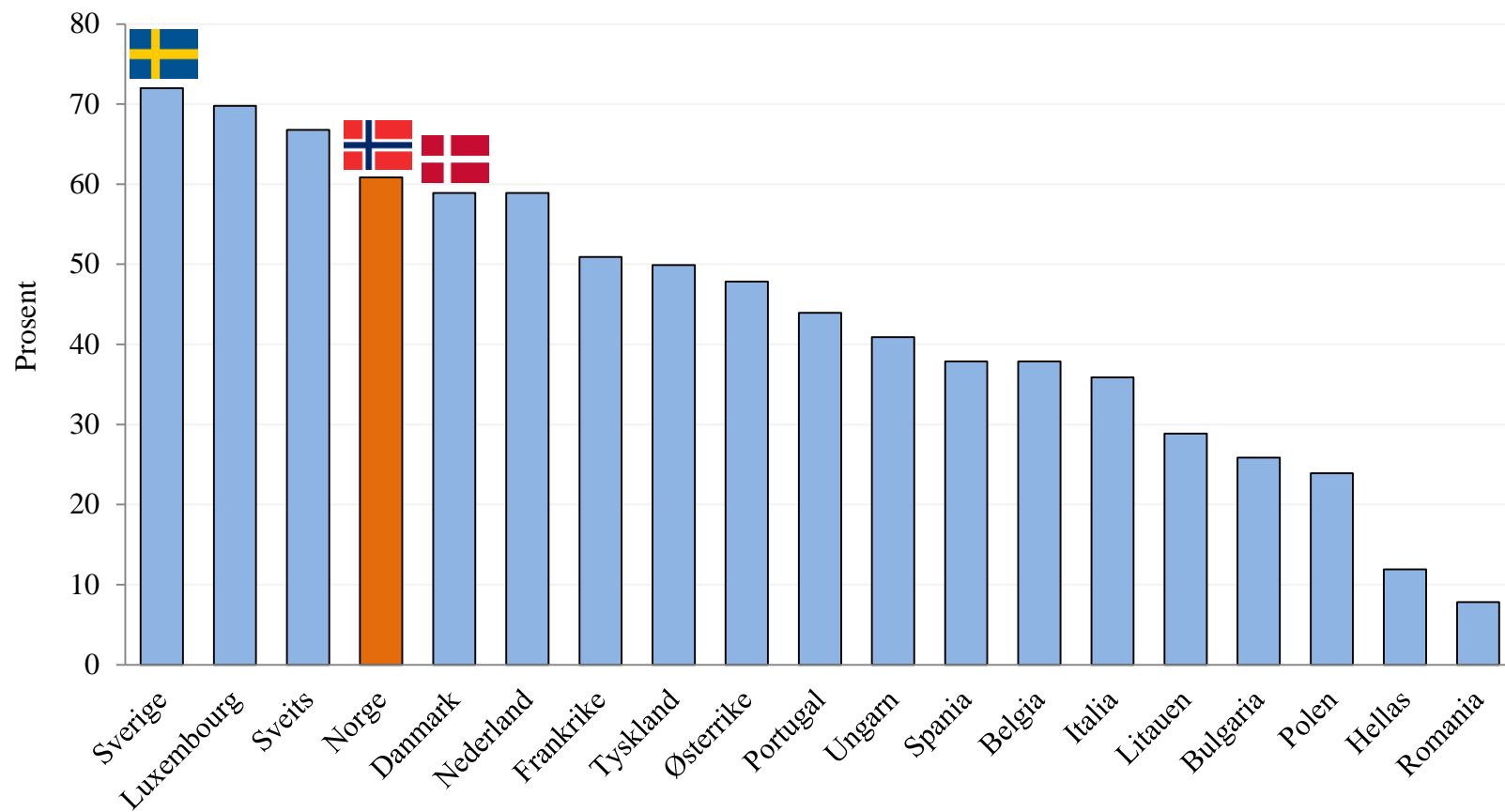
Gode ferdigheter i voksenbefolkningen

PIAAC: Måling av tre nøkkelferdigheter 16-65 år: Leseferdigheter, tall-forståelse og problemløsning i IKT-miljø

- Norge ett av fire land med høyere score enn OECD-snittet på alle tre ferdighetsnivåene (i tillegg til Finland, Sverige og Nederland)
- Norge best i å inkludere personer med svake ferdigheter i utdanning og opplæring (tett etterfulgt av Sverige, Nederland, Danmark og Finland)
- USA eksempel på et land som har lavere score enn gjennomsnittet i OECD-landene på alle tre ferdighetsnivåene. I tillegg er det det landet som har størst spredning i ferdighetsnivå.

Høy deltakelse i utdanning og opplæring

25-64 år 2012. Prosent

Kilde: SSB, Adult Education Survey

NORWEGIAN PUZZLE (OECD 2008)

The impact of the Norwegian model on innovation is underestimated (NHD 2009, Innovasjonsmeldingen)

There are many sources and drivers of innovation, and some are not easily captured by available quantitative indicators. In Norway, there is a belief that factors such as employees trust and participation, low wage dispersion and a high level of acceptance of technological change in the labour force, as well as strong welfare schemes, have crucial importance in our ability to adapt and innovate. Our specific socio-cultural framework combined with the openness of the economy and disciplined macroeconomic policy are seen as major “non-technological” contributors to strong economic performance.

